

Dosarul nr. 2r-252/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru (jud. V. Gîrleanu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, V. Cotorobai, I. Secieru)

DECIZIE

28 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Compania Aeriană „Air Moldova” Societate
cu Răspundere Limitată

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Margaretei Burunciuc
împotriva Companiei Aeriene „Air Moldova” cu privire la încasarea compensației
și a cheltuielilor de judecată

împotriva încheierii din 9 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost restituită cererea de apel depusă de Compania Aeriană „Air Moldova”
Societate cu Răspundere Limitată

constată:

La 16 ianuarie 2020, Margareta Burunciuc, reprezentată de avocatul Tatiana
Crivenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva CA „Air Moldova”
SRL cu privire la încasarea compensației și a cheltuielilor de judecată.

Întemeindu-și pretențiile în baza pct. 12, 18 lit. a) din Regulamentul privind
compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și
anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului
RM nr. 836 din 8 noiembrie 2012, art. 901, 1411, 1415, 1417, 1420 Cod civil (în
redacția de după 1 martie 2019), art. 38 alin. (2), 85 alin. (1) lit. a), 94 alin. (1), 96,
166, 167 CPC, a solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul CA „Air Moldova”
SRL în beneficiul său a sumei de 250 de euro cu titlu de compensație pentru anularea
zborului și a sumei de 300 de lei cu titlu de cheltuieli de traducere.

Prin hotărârea din 2 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a
fost admisă acțiunea.

Au fost încasate de la CA „Air Moldova” SRL în beneficiul Margaretei Burunciuc compensația în mărime de 250 de euro, convertiți în valută națională la momentul executării hotărârii și cheltuielile de judecată în mărime de 300 de lei.

A fost încasată de la CA „Air Moldova” SRL în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 142 de lei.

La 19 octombrie 2020, CA „Air Moldova” SRL a depus cerere de apel preliminar, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea hotărârii din 2 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

Prin încheierea din 14 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către CA „Air Moldova” SRL împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 2 octombrie 2020.

A fost comunicat apelantei despre necesitatea prezentării prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău a cererii de apel motivate pe suport de hârtie cu atâtea copii câți participanți la proces sunt, plus câte o copie pentru instanța de apel și a originalului dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 106,5 lei, până la data de 11 februarie 2021 inclusiv.

Prin încheierea din 9 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de către CA „Air Moldova” SRL, ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

La 10 martie 2021, CA „Air Moldova” SRL a declarat recurs împotriva încheierii din 9 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, repunerea în termen, casarea încheierii din 9 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei spre examinare în ordine de apel la Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat că, deși în încheierea din 9 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, instanța a indicat că motiv al restituirii cererii de apel este semnarea cererii de apel motivate de o persoană neîmputernicită, prin încheierea din 14 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, instanța nu a solicitat extrasul din Registrul persoanelor juridice pentru a confirma împuternicirile reprezentantului apelantei.

Mai mult, instanța de apel nu a argumentat de ce acest fapt poate atrage și justifica, contrar normei procesuale exprese, restituirea cererii de apel.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele prezentate de către CA „Air Moldova” SRL la depunerea recursului rezultă că copia încheierii recurate i-a fost comunicată la 24 februarie 2021, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la recurs (f. d. 68).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 10 martie 2021, în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

După cum denotă actele cauzei, la 19 octombrie 2020, CA „Air Moldova” SRL a declarat apel împotriva hotărârii din 2 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f. d. 41).

Ulterior, prin încheierea din 14 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către CA „Air Moldova” SRL și i s-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău cererii de apel motivate pe suport de hârtie cu atâtea copii câți participanți la proces sunt, plus câte o copie pentru instanța de apel și a originalului dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 106,5 lei, până la data de 11 februarie 2021 inclusiv (f. d. 50-52).

Este cert și faptul că la 9 februarie 2021, conformându-se indicațiilor expuse în încheierea din 14 ianuarie 2021 a instanței de apel, CA „Air Moldova” SRL, prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău a depus cerere de apel motivată, anexând la cerere și dovada achitării taxei de stat în original (f. d. 55-58).

Materialele dosarului confirmă și faptul că prin încheierea din 9 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de către CA „Air Moldova” SRL, ca fiind depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel (f. d. 59-61).

În susținerea concluziei menționate instanța de apel a reținut că atât cererea de apel preliminar, cât și cererea de apel motivată este semnată de către Alexandru Ceban, director general al CA „Air Moldova” SRL, însă la actele cauzei nu a fost anexat extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice care ar confirma că Alexandru Ceban deține funcția de director general al CA „Air Moldova” SRL.

Instanța de recurs relevă însă că, raționamentul expus în încheierea instanței de apel, ca temei de restituire a cererii de apel, este unul excesiv de formal, care îngreșește accesul justițiabilului la justiție.

Or, Registrul de stat al persoanelor juridice, accesul la informația căruia este publică, denotă incontestabil faptul că Alexandru Ceban figurează în calitate de administrator al CA „Air Moldova” SRL.

Această circumstanță este susținută, de altfel, și prin înscrisurile din extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 37853 din 2 decembrie 2020, anexate la cererea de recurs, care confirmă că Alexandru Ceban este administratorul CA „Air Moldova” SRL (f. d. 67).

Astfel fiind, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că instanța de apel, avea obligația de a examina cauza, fără a manifesta un formalism exagerat, care limitează nejustificat dreptul părților la un proces echitabil, împreună cu toate garanțiile procesuale ce derivă din acesta.

Or, în cazul existenței unor neclarități sau a unor circumstanțe a căror elucidare se impune în procedura de judecare a cauzei, instanța de apel urmează să solicite părților prezentarea anumitor probe suplimentare, acordându-le posibilitatea de a concretiza unele aspecte și clarificarea acestora.

Mai mult, soluția instanței de apel este cu atât mai confuză, cu cât, acordând termen apelantului, prin încheierea din 14 ianuarie 2021, de a înlătura neajunsurile cererii de apel, nu a solicitat și prezentarea probelor ce țin de existența împuternicirilor pentru depunerea apelului de către semnatar.

Și asta mai cu seamă în situația în care art. 368 CPC expres prevede că în cazul în care instanța de apel consideră că forma actului de procedură (cererea de apel) este una necorespunzătoare, la caz, fără semnătura corespunzătoare a reprezentantului, urmează să dispună de pârghii legale pentru a aduce la cunoștința apelantului aceste neconcordanțe, prin acordarea unui termen în vederea înlăturării acestor formalități.

Având în vedere cele expuse, este indubitabil că Curtea de Apel Chișinău, în mod eronat a constatat, prin încheierea din 9 februarie 2021, restituirea cererii de apel, din motiv că cererea de apel a fost semnată de o persoană neîmputernicită, fapt ce indică la netemeinicia acesteia.

Distinct de aceste constatări, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat de CA „Air Moldova” SRL, de a casa încheierea instanței de apel din 9 februarie 2021 și de a restitui cauza spre rejudecare în instanța de apel pentru examinarea cererii de apel în fond.

Față de cele arătate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că dreptul la o cale de atac este consfințit și în Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care, în jurisprudența sa constantă a reiterat că articolul 6 §1 din Convenție nu garantează dreptul la apel asupra unei hotărâri de primă instanță, cu toate acestea, atunci când dreptul intern prevede un drept la apel, procedura respectivă va fi examinată ca o extensiune a procesului de judecată și, prin urmare, va constitui un drept garantat de articolul 6 din Convenție.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Compania Aeriană „Air Moldova” Societate cu Răspundere Limitată.

Se casează încheierea din 9 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Margaretei Burunciuc împotriva Companiei Aeriene „Air Moldova” cu privire la încasarea compensației și a cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de apel în fond.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari

Mariana Pitic